

KLJUČNE INFORMACIJE ZA KREATORE POLITIKA

Evropska Unija je 1970-ih godina prepoznala koncept dobrobiti životinja kao važno trgovinsko i međunarodno pitanje. Način postupanja sa životinjom prije klanja ili usmrćivanja može i ima ogroman uticaj na **kvalitetu mesa**, a samim tim i na **konkurentnost**. U cilju održavanja fer trgovine na području čitave svoje teritorije, EU je intervenirala uvrštavanjem propisa o dobrobiti životinja u pravnu stečevinu tzv. Acquis Communautaire.

Međutim, samo propisi koji se odnose na **zaštitu životinja pri klanju** uključujući nedavno donesenu Regulativu br. 1099/2009 moraju biti transponirani i implementirani od strane zemalja koje žele izvoziti u EU, a što uključuje i **BiH**. Regulativa iz 2009 godine npr. obavezuje državu da bude u mogućnosti izdati zdravstveni certifikat za izvoz mesa a koji je dopunjen potvrdom koja svjedoči da su ispunjeni zahtjevi navedeni u Poglavlju 2 i 3 ove regulative a koji se odnose na metode omamljivanja i specifikacije o klaonicama, kao i da izdaje potvrde za imenovanje službenika za dobrobit životinja.

Kao odgovor na negativan izvještaj FVO-a nakon provedene inspekcije u januaru i februaru 2012. godine, BiH vlasti su pripremile akcioni plan koji je trebao otkloniti sve nedostatke i omogućiti izvoz u EU. Međutim, unatoč oko 30 predviđenih mjera, niti jedna se ne odnosi na dobrobit životinja.

Šta je problem? Hrvatska, najbliži susjed i jedan od najvažnijih trgovinskih partnera BiH, pridružit će se EU kao punopravna članica 1. jula 2013 godine. Uzimajući u obzir **ekonomske posljedice** ovog događaja koje se ogledaju u **nemogućnosti izvoza** u Hrvatsku proizvoda životinjskog porijekla, nameće se pitanje da li su BiH vlasti spremno dočekale ovaj događaj. Iako je usvojen određen broj zakona vezanih za izvoz prehrambenih proizvoda u EU, postoje nedostaci koji se moraju hitno otkloniti.

Kroz proces istraživanja, Popolari je identificirao sljedeće probleme:

- **(Ne)implementacija "higijenskog paketa"**, kao i ostalih zakona iz oblasti dobrobiti životinja
- **Preklapanje nadležnosti** između različitih institucija i nedostatak centralnog nadležnog tijela
- **Needuciranost** državne administracije i privatnog sektora o konceptu dobrobiti životinja i obavezama koje proističu iz toga

Preporuke?

- Potpuna **implementacija usvojenih EU regulativa** iz oblasti dobrobiti životinja prije nego što se Ured za hranu i veterinarstvo pozove da izvrši inspekciju.
- Ured za veterinarstvo BiH jeste **centralno nadležno tijelo** u ovom slučaju i kao takvo mora biti podržano od strane entitetskih institucija što podrazumijeva redovno izvještavanje i koordinaciju aktivnosti kako je i predviđeno zakonom. Pored toga, Ured za veterinarstvo BiH mora u potpunosti preuzeti odgovornost i aktivnije se baviti ovim problemom.
- Kako se približava januar 2013., **obuke** za državne službenike, inspektore i privatni sektor trebalo bi **formalizirati** i one bi trebale biti **obavezne**.

BiH vlasti trebaju formirati partnerski odnos sa kompanijama i zajedničkim naporima osigurati nastavak izvoza u Hrvatsku. Pored toga, potrebno je shvatiti da su reforme nužno potrebne zbog sigurnosti krajnjih potrošača kojih u BiH ima oko 4 miliona, a na potencijalnom tržištu EU 503 miliona.